

Louhi

N:o 85 – 29.7.1891

Alawieskan kaiwantoyhtiö

Meille on lähetetty seuraava kirjoitus:

Arwoisalle ”Louhen” toimitukselle Oulussa. Pyydämme hyväntahtoisesti antamaan tilaa arw. lehtenne palstoilla seuraawalle kyhäykselle. ”Louhen” 66 nssa näimme huwiksemme kirjoituksen ”Suomalaisten kaiwantoyhtiö puuhia Amerikassa” joka oli lainattu ”Nya Prstä” ja se taasen ottanut eräästä täällä Buttesa ilmestyvästä amerikalaisesta lehdestä.

Meitä täällä Amerikassa ei tuonlaiset kirjoitukset kummastuta, sillä ne owat ihan jokapäiväisiä, joita sepitetään lehden lukijakunnan huwiksi. Niinpä esimerkiksi Presidentin waalin aikana haukutaan sen kokelaita murhaajiksi, warkaiksi ja sepitetään pitkä jono kaikenlaisia ryöwärihistorioita maan jaloimmista miehistä. Toista on siellä kotimaassa. Siellä ei saa pahasti kolhia puuron silmää, ennenkuin painohallitus ja kruunun miehet owat kauluksessa. Sen tähden woiwat tämänlaiset ryöwärijutut herättää siellä jonkulaista huomiota ja saada jonku siihen luuloon, että me olisimme täällä kultakuumeen hurmaamina muodostuneet jonkinlaiseksi ryöwäri joukkioksi: siis ei liene wähänen selitys pois suunnalta.

Warmaan kummastuttaa monta ”Louhen” lukijaa kuullessaan, että koko juttu on ihan tuulesta temmattu, jota voidaan kymmenillä wierailla miehillä toteen näyttää.

Wiime elokuussa matkusti kansalaisemme K. A. Jurwa Thingwalla Linjan asiamiehenä täällä Montanassa, jolloin sattui kohtaamaan Butte kaupungissaerään Leander Mäkelän, joka sanoi omistawansa 4 kaiwantoa ja ilmoitti olwansa halullinen myymään suurimman osan niistä, koska ei woinut niitä yksin panna käyttäntöön. Mainittu K. A. Jurwa osti 1/3 joka kaiwantoon. Sitte ilmoitti sanottu L. Mäkelä myywänsä vielä 1/3 kahteen: ”Alawieska” ja ”Manflower” kaiwantoon ja antoi tämän myymisen K. A. Jurwan tehtäväksi. Pienen ajan sisälle tulivat osat myydyiksi ja osalliseksi tulivat: A. A. Pajari, S. Silwola, Jacob Kamsi, A. Hägqwist, Albert Lindgren, A. Ollila, A. Sorsen, E. J. Sorsen, G. Wikman, J. Penttilä, A. Pihgren, K. Koski, ja P. Westerinen, sekä wähän sen jälkeen O. Pajari.

Alawieskan kai- wantoyhtiö.

Meille on lähetetty seuraava kirjoitus:

Arwoisalle ”Louhen” Toimitukselle Oulussa. Pyydämme hyväntahtoisesti antamaan tilaa arw lehtenne palstoilla seuraawalle kyhäykselle. ”Louhen” 66 nssa näimme huwiksemme kirjoituksen ”Suomalaisten kaiwantoyhtiö puuhia Amerikassa” joka oli lainattu ”Nya Prstä” ja se taasen ottanut eräästä täällä Buttesa ilmestyvästä amerikalaisesta lehdestä.

Meitä täällä Amerikassa ei tuonlaiset kirjoitukset kummastuta, sillä ne owat ihan jokapäiväisiä, joita sepitetään lehden lukijakunnan huwiksi. Niinpä esimerkiksi Presidentin waalin aikana haukutaan sen kokelaita murhaajiksi, warkaiksi ja sepitetään pitkä jono kaikenlaisia ryöwärihistorioita maan jaloimmista miehistä. Toista on siellä kotimaassa. Siellä ei saa pahasti kolhia puuron silmää, ennenkuin painohallitus ja kruunun miehet owat kauluksessa. Sen tähden woiwat tämänlaiset ryöwärijutut herättää siellä jonkulaista huomiota ja saada jonku siihen luuloon, että me olisimme täällä kultakuumeen hurmaamina muodostuneet jonkinlaiseksi ryöwäri joukkioksi: siis ei liene wähänen selitys pois suunnalta.

Kuin kaupat tehtiin L. Mäkelän kanssa, wakuutti hän yksin omistawansa ”Alawieskan” ja ”Mayflowerin” kaiwantot. Osa kauppasummasta maksettiin heti ja loppu piti maksettaman parin kuun päästä. Myöskin oli suostumus, joka pantiin yhtiön jäsenten kokouksen pöytäkirjaan, että ne rahat mitkä L. Mäkelä sai, tuli käyttää

kaiwantotyöhön, minkä yhtiö oli hänelle ynnä koron kanssa jälleen maksawa, niin kohta kuin tuloja saadaan kaiwannosta. Rahat oli määrä säilyttää pankissa, josta niitä otettaisiin tarpeen mukaan. Rahat wiettiin pankkiin, josta L. Mäkelä ne salaa jo seuraawana päivänä otti pois ja wei ne eräälle suositellunsa tyttärelle talletettawaksi. Kaiwanto työ aloitettiin heti, mitään pahaa aawistamatta; waan mitä ollakaan, noin 3 wiikkoa sen jälkeen kuin työ aloitettiin Alawieskan ja Mayflowerin kaiwannoilla, tuli kaiwannoille tieto että L. Mäkelä oli luowuttanut puolen sanotuista kaiwannoista kahdelle suomalaiselle, joilla oli laillisesti wahwistetut kirjat osistaan. Sitä paitsi, koska L. M. ei ollut tehnyt laissa määrättyä wuotuista työtä kaiwannoissa, anastiwat toiset osakkaat koko kaiwannon. Siis Mäkelä oli myynyt kaiwannot, joihin hänellä ei ollut enää vähintäkään omistusoikeutta.

Kuin ostajat tulivat tietämään, ettei ostettu kaiwanto ollutkaan heidän omansa, johon jo oli rahoja kulutettu, täytyi tietysti hakea selko lain kautta, Koska kaiwannon pääjohtokunta oli Red Jacketissa, Mich. niin lähetettiin sinne sähköllä ilmoitus miten asia oli. Sieltä tuli heti S. Silwola erään etewän lakimiehen kanssa kaiwannolle asiata selittämään. Kuin lakimies ilmoitti L. Mäkelälle että hänelle toisen oman myymisestä seuraava useamman vuoden wankeus, turwautui L. M. armokirjoihin.

Enin osa yhtiön antamista rahoista saatiin takaisin ja tehtiin sitten uusi sopimus hänen kanssaan siten, että jos yhtiö saapi sopiwalla hinnalla ostaa toisilta osakkeilta sanotut kaiwannot, maksetaan L. Mäkelälle alkuperäinen kauppasumma sitten kuin kaiwannot owat antaneet woittoa. Tätä maksua yhtiön ei olisi ollut mikään pakko luwata, waan se teki sen wallan hywää hywyttään.

Sittemmin onnistui yhtiön saada ostetuksi toiselta osakkaalta sanotut kaiwannot ja niin alettiin taas työtä tekemään. Kuin L. M. menetti tällä tawoin oman petoksensa kautta 2 kaiwantoa, harmitti se häntä, joten hän, monen hywäkään yllyttämänä meni lakimiehen luo, ja kertoi miten häneltä om wietty kaiwannot, ryöstetty rahat ym waletta. Lakimies, joita täällä on kuin harmaita kissoja, kun tämä kuuli, luuli hän saaneensa ”lihawan palan” ja niin lupasi toimittaa Mäkelälle kaiwannot ja rahat takaisin; ja saadaksensa asialle kamalan muodon ja mikä hir-

weä wääryys oli muka Mäkelälle tehty, sepitti hän paikkakunnan lehteen tuon kuuluisaksi tulleen ryöwärijutun, jossa ei ole vähintäkään aihetta. Näin on asian todellinen laita. Surkuteltawa seikka on, että New Yorkin Lehti sulasta kateudesta on antautunut yhtiömme sortajien puolelle, jonka tähden Alawieska kaiwantoyhtiö manuuuttanut hänet, G. A. Grönlundin, waatien wiisikymmentä tuhatta dollaria sen wahingon korwaukseksi, minkä hän walheellisilla kertomuksillaan on sanotulle yhtiölle ja sen alkupe-raisille osakkaille saattanut.

Huwin wuoksi olkoon mainittu, että kuin L. Mäkelä tuli lakimiehensä kanssa kaiwannolle, oli hänellä tulkkina eräs maalari ja se ryöwärijutussa suureksi mainittu ”Dutchy” kyytimiehenä. Mainittu Dutchy on mitä pienempiä miehiä noin pari tuumaa yli 5 jalan. Wilhelm Forsberg, joka piti tappeluun olla osaa ottamassa, ei ollut 26 miilaa lähempänä. Heillä ei näkynyt olewan minkäänlaisia aseita, eikä he esiintyneet riitaisina. Lakimiehen tarkoituksena oli saada kuulla miten kaupat oli L. M. kanssa tehty ym ja niin ilman vähintäkään sananharkkaa lähtiwät he kaiwannolta. Kaiwantomiehet oliwat melkein kaikki työssä paitsi kolmea, joita lakimies puhutteli. Ei mitään edes kynäweistä ole tarwittu käyttää aseena. Tosin yhtiöllä löytyy wanha pyssyrisa, waan siihenkään ei ollut kätressiä. Pyssy pidetään tawallisesti saadakseen ampua metsäeläimiä, waan ei ihmisiä.

Ilman sitä, jos me olisimme käyttäytyneet sillä tawoin kuin ryöwärijutussa mainitaan, istuisimme joka mies linnassa, sillä laki on tässäkin maassa ankara senlaisissa asioissa.

Pyydämme niitä lehtiä, jotka owat ottaneet palstoihinsa sanotun ryöwärijutun, julkaisemaan myös tämänkin.

Haluamme wastakin antaa tietojaarw Louhi lehdelle kaiwannoistamme, joka ehkä huwittaa monta kuulla meidän hommistamme täällä kaukaisessa lännessä.

Mainitsemme nyt, että työtä tehdään kahdessa /ei L. Mäkelältä ostetuissa kaiwannoissa) nimeltä Black Bear (Musta Karhu) ja Gopher (Metsärotta) nimisissä kaiwannoissa. Black Bear on yli 11,000 jalkaa meren pinnasta, jonka kiwet owat noin 200 dollarin arwoiset tonnilta. Parin kolmen kuukauden päästä luullaan woitawan ruweta kiwiä myymään.

Siwu mennen olkoon mainittu, että neljä täällä Amerikassa ilmestywää suomalaista leh-

teä ovat tulleet huomaamaan puuhamme kansalliseksi yritykseksi ja koittaneet voimiensa mukaan edistää sitä. Tämäkin pitäisi olla riittävänä todistuksena siitä, että yrityksemme ei ole mikään amerikkalainen humbugi, vaan rehellinen suomalainen yritys.

Emme ihmettelekkään jos hra G. A. Grönlund wastustaa suomalaisia pyrinnoitä, sillä hän

on puhdas werinen ”Israeliitta” josta ei wilppiä puutu.

Siis: ”älä usko Juutalaista, sä suora Suomen mies” jne.

Albert Lindgren	Gust Wikman
Jacob Komsa	Abr Ollila
A. Sorsen	J. Sippola

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L